XV. 1.

[illegible] I.

Návrh usnesení [illegible]

R-006/90-GV

Inspekce ministra vnitra ČSSR
[illegible] oddělení

Došlo 28. XII. 1970
Č.j. -0177/70-01/1-70
19 listů

archiv bezpečnostních složek

Rozdělovník – 1. s. Mrázek
2. s. Kadlubek – zničeno
3. s. Vlček – zničeno
4. Mišíkova
5. s. Švec – zničeno
6. bezpečnost – s. Rybář – zničeno

5 – 6 zničeno

B. 2

Studijní odd. VS MV.

SV-006/90-68

~~Přísně tajné~~

Počet listů: 15
Přílohy: 2

N á v r h

uspořádání řídící práce v MV.

V Praze dne 12. dubna 1968.

I.

Současná organizace a řízení v MV.

Vedení ministerstva vnitra tvoří: ministr
I. náměstek ministra

Řídící práce ve vedení MV je uspořádána takto:

Ministru vnitra jsou vyhrazeny k přímému řízení:

1) sekretariát ministra
2) správa rozvědky (I. správa)
3) kádrová a organizační správa
4) inspekce ministra
5) vnitřní správa

Poradními orgány ministra jsou

kolegium pro bezpečnost
kolegium pro civilně správní úsek
pedagogická rada
vědecko technická rada

I. náměstek ministra je pověřen vedením SNB a přímo řídí:

1) krajské správy SNB

(krajskou správu SNB v čele s náčelníkem tvoří

Bezpečnostní úsek byl upraven dosud platnými RMV č. 12 a č. 36/1966. Civilně správní úsek byl upraven samostatně.

- odbor rozvědky, správa Státní bezpečnosti, správa Veřejné bezpečnosti, odbor vyšetřování Státní bezpečnosti, odbor vyšetřování Veřejné bezpečnosti (krajskou správu SNB v Bratislavě ještě odbor ochrany stranických a vládních činitelů),
- štábní útvary a útvary služeb (vnitřní oddělení, kádrový a organizační odbor, inspekce náčelníka, hospodářský odbor a odbor spojení), které plní úkoly pro všechny útvary SNB v kraji.

2) Správu vyšetřování Státní bezpečnosti

3) Správu vyšetřování Veřejné bezpečnosti

4) Správu ochrany stranických a vládních činitelů (V.správa)

5) Odbor zvláštních úkolů MV (mobilizační)

(vedení, vnitřní skupina, I. a II. oddělení).

Náměstek ministra (dosud s. Kotal)

je současně náčelníkem hospodářské správy MV a je mu jako náměstku ministra podřízena správa spojení MV.

Náměstek ministra vnitra s. plk. Domjan řídí:

1) Štáb CO státu
2) Správu pasů a víz
3) Správu nápravně výchovných ústavů a věznic
4) Hlavní inspekci požární ochrany.

Civilní obrana státu má tuto organizaci:

Štáb CO státu - Praha
výzkumný ústav CO - Praha
velitelská rota štábu CO státu - Praha
7. zvláštní prapor MV - hradní stráž
zabezpečovací prapor MV Praha
sportovní rota MV Praha
1. pluk CO Kutná Hora
5., 6., 7. prapor CO - Místek, Malacky, Bučovice
technická důstojnická škola Praha
zabezpečovací roty KS SNB - ve všech krajských městech
štáby CO v krajích a okresech.

Správa Sboru nápravné výchovy

zajišťuje výkon vazby a trestu a řídí útvary SNV v nápravně výchovných ústavech a věznicích.

Útvary SNV v nápravně výchovných ústavech a věznicích

(celkem 38) mají organizaci obdobnou jako správa SNV (štábní útvary, útvary služeb, skupiny nápravně výchovné činnosti, operativy, ostrahy).

Řízení je dvoustupňové; správa SNV řídí podřízené útvary SNV přímo.

Požární ochranu tvoří

- hlavní inspekce PO
- krajské inspekce PO (v krajích)
- okresní inspekce PO (v okresech).

Náměstek ministra (dosud s. Klíma)

je současně náčelníkem Hlavní správy StB (kontrarozvědky) a je mu jako náměstku ministra podřízena správa operativní techniky (VI. spr. MV), která není součástí HS StB.

Organizační uspořádání kontrarozvědky:

Kontrarozvědka je v centrále vybudována jako HS StB, v krajích (mimo vojenskou kontrarozvědku) jako správy StB.

HS StB tvoří:

- správa kontrarozvědky (II. správa)
- správa vojenské kontrarozvědky (III. správa)
- správa sledování (IV. správa).

Správy StB v krajích

jsou výkonným orgánem kontrarozvědky na území krajů s přímou oborovou podřízeností HS StB.

Správy StB v krajích mají vysunutá pracoviště v okresech.

Odbory VKR jsou rozmístěny přímo u příslušných útvarů ČSLA a jsou přímo podřízeny náčelníku III. správy HS StB.

Náměstek ministra (s. plk. Thon)

je současně náčelníkem Hlavní správy Veřejné bezpečnosti.

Organizační uspořádání VB:

v centrále - Hlavní správa Veřejné bezpečnosti
v krajích - Správy Veřejné bezpečnosti - (v Praze Městská správa VB s pravomocí správy VB),
v okresech - Okresní oddělení Veřejné bezpečnosti
v místech - Obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti (Pohraniční oddělení VB, Železniční oddělení VB)

V určených krajských městech: Plzeň, Brno, Ostrava, Bratislava, Košice jsou zřízeny Městské správy VB s pravomocí okresních oddělení VB.

Náměstek ministra (po odchodu s. Jakeše do funkce předsedy Ústřední kontrolní a revizní komise ÚV KSČ neobsazeno)

přímo řídí:

1) odbor pro národní výbory - zajišťuje úkoly ministerstva vnitra, které souvisí s řízením národních výborů vládou a s činností ministerstva vnitra jako odvětvového orgánu na úseku všeobecné vnitřní správy (dosavadní působnost tohoto odboru na úseku všeobecné vnitřní správy však zatím není úplná); k tomuto odboru jsou dále přičleněny Vládní výbor pro otázky cikánského obyvatelstva a redakce časopisu "Národní výbory",

2) odbor místního hospodářství

3) vnitřní odbor - zajišťuje vnitřní chod civilně správního úseku MV a dále koordinační a legislativní činnost pro celý civilně správní úsek

4) institut odvětvové výchovy - pečuje o další vzdělání funkcionářů národních výborů

5) archivní správu MV.

H o d n o c e n í

současného stavu organizace a řízení v MV.

Současná organizační struktura a uspořádání řídící práce v ministerstvu vnitra je výsledkem jeho dlouhodobého vývoje, řady málo promyšlených reorganizací, provázených vždy značnými kompromisy.

Současná organizace a zejména uspořádání řídící činnosti trpí těmito základními nedostatky:

1) ministerstvo vnitra není konstituováno jako ústřední orgán státní správy, který by se zabýval především řešením koncepčních otázek, ale jako orgán, který v sobě slučuje jak centrální řídící funkce, tak i výkonnou činnost. To je zvláště patrné na úseku Sboru národní bezpečnosti. Ministerstvo vnitra na tomto úseku je vlastně předestavováno jen velitelskými orgány Sboru, které si závazná rozhodnutí většinou samy vydávají a jejich realizaci samy kontrolují. Řídící poslání a vztahy ministerstva k výkonnému aparátu jsou tak značně deformovány,

2) příliš koncentruje rozhodování do rukou ministra, což ho nutí řešit praktické a operativní záležitosti a znemožňuje mu věnovat hlavní pozornost koncepčním problémům a úkolům plynoucím z postavení ministra jako ústavního činitele,

3) dělba práce mezi náměstky ministra není vnitřní logickou, neboť není provedena podle uzavřeného okruhu problémů. S přihlédnutím k věcné klasifikaci jednotlivých činností a agend jsou ministerstvu vnitra v současné době svěřeny tyto okruhy otázek:

- správa bezpečnosti
- všeobecná vnitřní správa
- působnost ministerstva vnitra v dalších odvětvích státní správy (např. na úseku nápravně výchovných ústavů a věznic, archivnictví, na úseku dopravy a spojů atd.) a konečně
- činnosti, které souvisí s vnitřním chodem resortu.

V současné době je odpovědnost náměstků stanovena tak, že jejich působnost zasahuje do několika okruhů. Tím se jejich přímá odpovědnost za svěřená úseky problematizuje a do řízení se vnáší chaos. Takový stav je zvlášť patrný na úseku útvarů, zajišťujících vnitřní chod resortu. Do vnitřní správy resortu zasahují nyní bezprostředně 3 funkcionáři (ministr, který řídí inspekci ministra, vnitřní správu a kádrovou a organizační správu, I. náměstek, který je odpovědný za odbor zvláštních úkolů a náměstek pro útvary služeb, který řídí hospodářskou správu a spojovací správu).

4) vedení ministerstva je zbytečně členité a z hlediska řídící činnosti ministra značně nepřehledné a proto obtížné. Počet 6 náměstků, který nemá na jiných resortech obdobu, je proto nutné perspektivně snížit. Především se jeví jako neopodstatněné obsazovat funkci náměstka pro útvary služeb (hospodářskou správu a spojovací správu) a dávat do čela státní a Veřejné bezpečnosti velitele ve funkci náměstků. Perspektivně by bylo možné snížit počet náměstků na dva. Tuto skutečnost by bylo účelné brát v úvahu již při případných kádrových změnách.

II.

N á v r h

uspořádání řídící práce v MV.

Návrh na uspořádání řídící práce v MV vychází z těchto hledisek

- jde o přechodné řešení na dobu přibližně jednoho roku, které vychází ze současné působnosti, organizace a řídícího systému ministerstva vnitra,
- zásadní řešení působnosti a organizační struktury ministerstva vnitra, jakož i zahrnutí ministerstva vnitra do řídící sféry vlády a kontrolní činnosti Národního shromáždění a dořešení společenského poslání bezpečnosti, tedy komponentů, které budou mít hluboký vliv na řídící

systém v celém resortu ministerstva vnitra, přinese teprve realizace akčního programu strany v podmínkách ministerstva vnitra,

- v současné době neprovádět, vzhledem k připravovanému zásadnímu řešení, které vyplývá z akčního programu strany, až na dále uvedené výjimky, organizační změny v resortu MV,

- změny v řídícím systému provést zatím jen v nejnutnější míře a to tak, aby zvýšením odpovědnosti náměstků byly ministru vnitra vytvořeny podmínky pro plnění úkolů, vyplývajících z jeho postavení jako ústavního činitele; půjde zejména o změny v řídícím systému na úseku útvarů, které zajišťují vnitřní chod ministerstva a jejichž řízení zatím ministra značně zatěžovalo.

S přihlédnutím k uvedeným hlediskům se navrhuje

1) <u>Provést tyto kádrové změny ve vedení MV</u>

a) neobsazovat zatím funkci náměstka pro civilně správní úsek MV a řízením pověřit s. Baláka, vedoucího odboru pro národní výbory; působnost tohoto úseku se bude v souvislosti s realizací akčního programu strany velmi podstatně měnit a je otázkou, zda v budoucnu bude k jeho řízení ~~to~~ vůbec třeba funkce náměstka,

b) zrušit u funkcí náčelníků hospodářské správy MV, hlavní správy StB a hlavní správy VB dosavadní funkci náměstka ministra; v souvislosti s tím jmenovat nové náčelníky hospodářské správy MV a hlavní správy StB,

c) zřídit novou funkci náměstka ministra pro řízení a tvorbu dlouhodobé koncepce MV a provést jeho jmenování.

Do jeho pravomoci bude zejména náležet:

- řídit a koordinovat činnost útvarů, zajišťujících vnitřní chod ministerstva vnitra

  - vnitřní správy MV,
  - kádrové a organizační správy MV,
  - inspekce ministra,
  - legislativního odboru MV,
  - studijního odboru MV,
  - hospodářské správy MV,
  - spojovací správy MV.

  Zároveň bude odpovídat za činnost vědecko technické rady a pedagogické rady.

- řídit a koordinovat všechny práce v ministerstvu vnitra, které se týkají otázek postavení MV v systému státního aparátu, jeho hlavních úkolů, základních metod práce, organizace MV, řídícího systému a vytváření podmínek pro činnost MV po stránce kádrové, materiální, technické a finanční,

- řídit a koordinovat všechny práce při realizaci akčního programu strany v podmínkách MV. Je předsedou komise MV složené z odborníků MV a expertů z civilních vědecko-technických pracovišť, která bude odborným konzultativním orgánem vedení MV pro posuzování návrhů a námětů vyplývajících pro MV z akčního programu strany a současně řídící komisí pro subkomise, zpracovávající jednotlivé dílčí otázky.

d) vytvořit jediné kolegium ministra vnitra a za jeho stálé členy jmenovat zatím pouze náměstky ministra; tajemníkem kolegia jmenovat náčelníka sekretariátu ministra. Podle povahy projednávaných otázek zvát k jednání kolegia funkcionáře příslušných úseků, zpravidla náčelníky složek MV; za civilně správní úsek považovat za trvalého člena kolegia s. Baláka.

2) Stanovit odpovědnost za řízení jednotlivých úseků činností MV takto:

- ministr vnitra - plní úkoly vyplývající z jeho pravomocí ústavního činitele; centrální řízení resortu uskutečňuje zpravidla prostřednictvím svých náměstků, osobně rozhoduje otázky, které si pro sebe vyhradí,

I. náměstek ministra - odpovídá za řízení rozvědky, kontrarozvědky a Veřejné bezpečnosti, správ vyšetřování StB a VB a správy ochrany stranických a vládních činitelů,

- náměstek pro řízení a tvorbu dlouhodobé koncepce MV - jeho úkoly jsou podrobněji uvedeny na str. 10 návrhu.

- náměstek ministra - odpovídá až do konečného vyřešení působnosti ministerstva vnitra za

- archivní správu MV,
- správu pasů a víz MV,
- správu nápravné výchovy,
- hlavní inspekci požární ochrany
- štáb CO státu
- vedoucí odboru pro národní výbory - odpovídá za řízení civilně správního úseku (včetně místního hospodářství).

Pokud bude tato dělba odpovědnosti ve vedení ministerstva vnitra přijata, bude ji nutno stanovit jmenovitě a upravit v souladu s tím i stávající rozkazy.

3) Provést tyto dílčí změny v organizační struktuře MV:

a) změnit obsah práce sekretariátu ministra, jak je uvedeno v přiloženém návrhu,

b) vyčlenit z vnitřní správy legislativní oddělení a vytvořit z něho samostatnou součást MV - legislativní odbor ministerstva vnitra.

Pro osamostatnění legislativního útvaru hovoří obdobná úprava na ostatních ministerstvech a centrálních úřadech, která respektuje rozhodnutí vlády, že legislativa má podléhat přímo ministrovi. Potřeba osamostatnění legislativy a tím i zvýšení její autority je v podmínkách ministerstva vnitra nezbytná i proto, že jí případnou při realizaci akčního programu strany rozsáhlé a náročné legislativní práce, jejíž řízení by nemělo být prováděno zprostředkovaně, ale přímo náměstkem, který bude odpovědný za řízení prací při realizaci akčního programu strany v podmínkách MV.

Legislativní odbor bude plnit především tyto úkoly:

- legislativu pro celý resort MV, tzn. zejména zpracovávání a projednávání návrhů zákonů, vyhlášek a jiných obecně závazných právních předpisů v oboru působnosti MV, zpracovávání a projednávání návrhů jiných právních předpisů, včetně rozkazů a nařízení, vydávaných ministrem nebo jím pověřenými funkcionáři, usměrňování tvorby předpisů, rozkazů a směrnic normativní povahy vydávaných jednotlivými součástmi MV, zpracovávání stanovisek, která podává ministerstvo vnitra jiným orgánům v právních otázkách, týkajících se působnosti MV,

- poskytování právní pomoci při přípravě a sjednávání mezistátních smluv, týkajících se působnosti ministerstva vnitra,

- vyhotovování znaleckých posudků a zastupování právních zájmů MV a složek jeho výkonného aparátu a v odůvodněných případech též jeho zaměstnanců před soudy.

c) Vyčlenit z vnitřní správy studijní oddělení a vytvořit z něho samostatnou součást MV - studijní odbor ministerstva vnitra. Do tohoto odboru začlenit výzkumná pracoviště pro pracovní psychologii, sociologii a pedagogiku, která jsou dosud začleněna na kádrové a organizační správě a pracoviště racionalizace řídící práce a automatizace řízení, včetně výpočetního střediska (dosud na VI. správě MV).

Důvodem návrhu je skutečnost, že nelze nadále pracovat odděleně na koncepci ministerstva vnitra z hlediska jeho postavení v soustavě státního aparátu

a působností, zaměření a metod práce bezpečnosti, jejího společenského postavení atd., z hlediska optimální organizační struktury, z hlediska optimálního řídícího systému, z hlediska zajištění dalšího vzdělávání a výchovy pracovníků ministerstva atd. Práci na těchto otázkách provádět nadále odděleně a navíc, jako je tomu dosud, pod řízením několika vedoucích funkcionářů MV je neudržitelné.

Studijnímu odboru bude příslušet zejména:

- příprava podkladů pro stanovení zásadní dlouhodobé koncepce činnosti MV a jeho jednotlivých úseků,
- zkoumání podmínek pro činnost MV a jeho jednotlivých úseků, včetně výkonného aparátu,
- aplikování poznatků v oblasti vědecké organizace řídící práce na podmínky práce MV, řešení otázek racionalizace práce, včetně zavádění moderní techniky,
- zajišťování dalšího vzdělávání vedoucích funkcionářů MV a kádrových záloh,
- integrace činnosti vědecko výzkumných pracovišť v MV, zajišťování jednotného řízení jejich vědecké, výzkumné a vývojové práce, vytváření kvalifikovaných článků s ostatními mimoresortními úseky vědecké, výzkumné a vývojové práce,
- plnění úkolů sekretariátu vědecko technické rady a pedagogické rady ministra vnitra a jejich jednotlivých sekcí.

Pro nejbližší období by studijní odbor plnil především funkci základního pracoviště pro zpracování a zajišťování úkolů, vyplývajících z akčního programu

Bude-li s organizačními změnami projeven souhlas, bude třeba zpracovat urychleně konkrétní návrhy na obsah práce a organizační strukturu legislativního a studijního odboru a připravit návrhy na kádrové obsazení.

archiv bezpečnostních složek

Přísně tajné

Současné schema ministerstva vnitra.

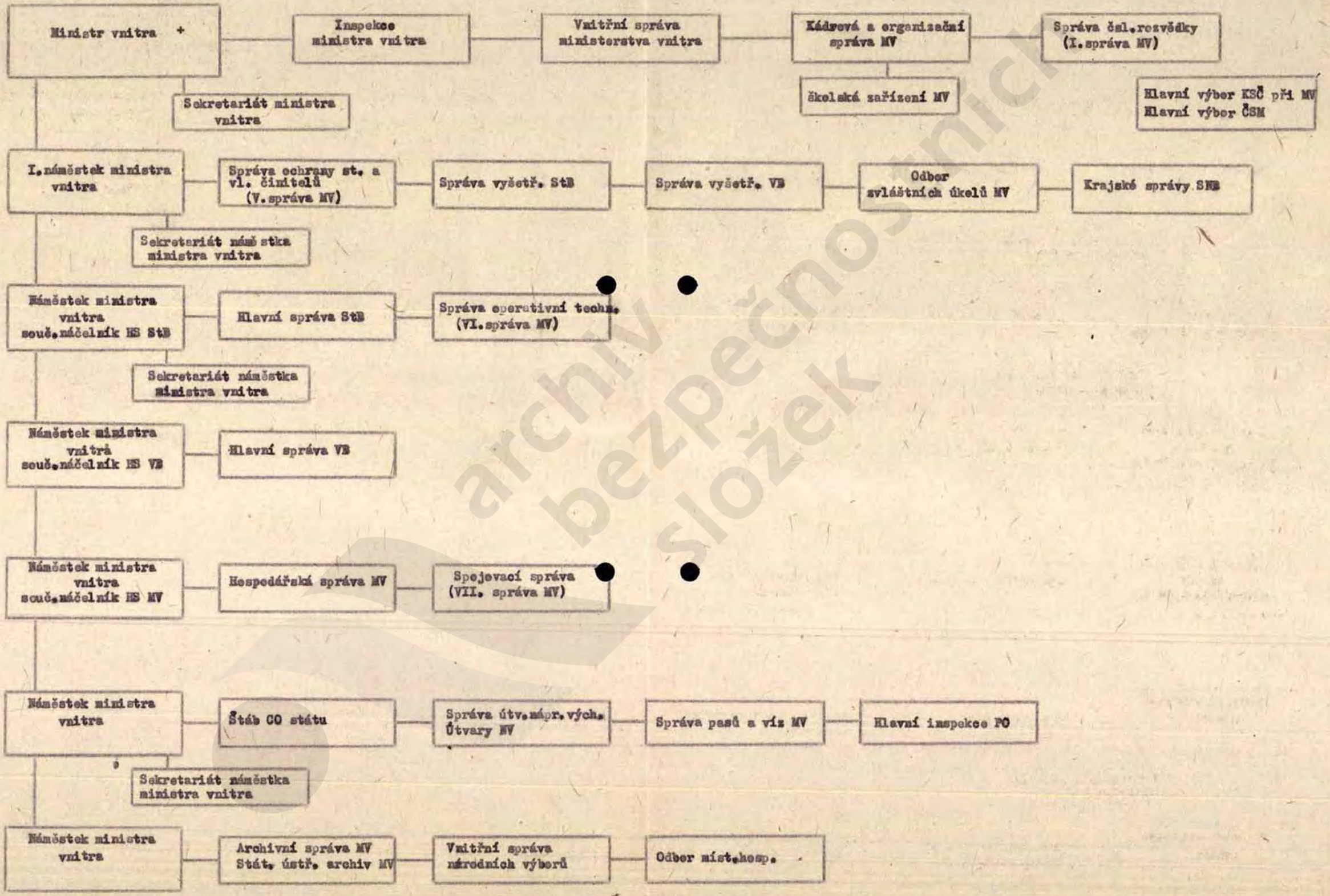

+ Ministr vnitra odpovídá vládě dále za Ústřední publikační správu a Ústřední správu geodezie a kartografie, obě instituce jsou jinak samostatnými ústředními úřady.

Přísně tajné

Navrhované schema ministerstva vnitra.

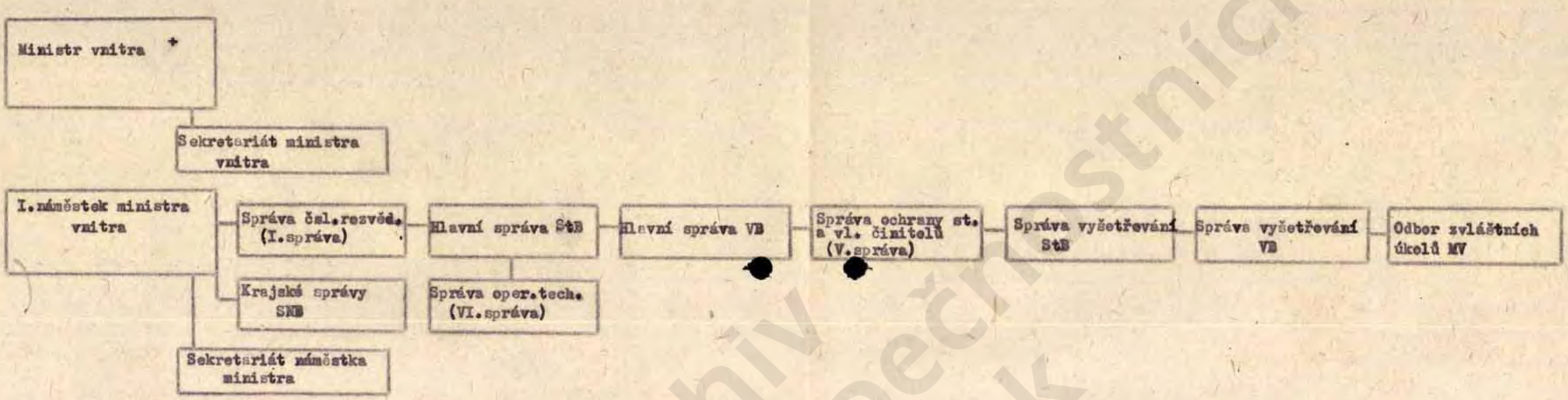

+ Ministr vnitra odpovídá vládě dále za Ústřední publikační správu a Ústřední správu geodesie a kartografie; obě instituce jsou jinak samostatnými ústředními úřady.